

TRYGFONDENS
BØRNEFORSKNINGSCENTER

WEBINAR

NY VIDEN OM TIDLIGT SPROG: SÅDAN KAN DU STØTTE
BØRNS SPROG I HVERDAGEN

23/5-2024 KL. 14-15.15

INSTITUT FOR KOMMUNIKATION OG KULTUR

AARHUS UNIVERSITET

WEBINAR
23. MAJ 2024

FABIO TRECCA
SENIORFORSKER

OBS: WEBINARET BLIVER OPTAGET

INSTITUT FOR KOMMUNIKATION OG KULTUR

AARHUS UNIVERSITET

WEBINAR
23. MAJ 2024

FABIO TRECCA
SENIORFORSKER

PROGRAM

- **Hvordan kan fælles boglæsning og hverdagssamtaler om fælles oplevelser støtte de mindste børns sprog?** v/ Erika Hoff, professor i udviklingspsykologi ved Florida Atlantic University og gæsteforsker hos TrygFondens Børneforskningscenter.
- **Dekontekstualiseret sprog: Hvorfor er det vigtigt, og hvordan får man mere af det ind i hverdagen?** v/Fabio Trecca, seniorforsker ved TrygFondens Børneforskningscenter og Institut for Kommunikation og Kultur på Aarhus Universitet.

LIVEUNDERTEKSTER

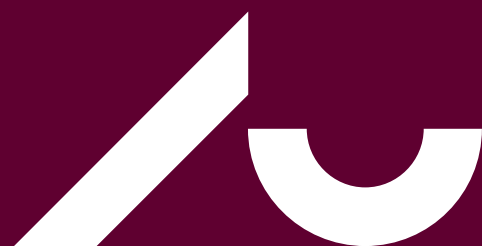
Slå billedtekster til og fra

- Hvis du vil bruge liveundertexter i et møde, skal du gå til dine mødekontrolelementer øverst på skærmen og vælge **Mere ***** > **Sprog og tale** > **Slå liveundertexter til**.
- Hvis du vil stoppe med at bruge liveundertexter, skal du gå til mødekontrolelementerne og vælge **Mere ***** > **Sprog og tale** > **Slå liveundertexter fra**.

Skift det talte sprog

1. Vælg **Indstillinger** ⚙️ til højre for billedteksterne.
2. Vælg **Talt sprog** for at sikre, at det er det samme sprog, som alle faktisk taler.

AARHUS
UNIVERSITET

Helt
almindelige
hverdagssamt
aler kan styrke
de mindste
børns sprog

**Everyday conversations can strengthen
young children's language skills:
What the research tells us**

Erika Hoff, Ph.D.

Aarhus University and Florida Atlantic University

The claims

- Language growth requires language nutrition
- Children's language nutrition comes from speech they hear in conversation with more competent speakers
- Speakers differ and contexts differ in the language nutrition they offer, with consequences for children's language growth

What are the differences that matter?

- Differences in quantity
- Differences in quality

Evidence that
quantity matters

The Thirty Million Word Gap

Hart & Risley (1995) *Meaningful differences in the everyday experience of young American children.*

Number of words
per hour
addressed to the
child by parents
between 12 and
36 months

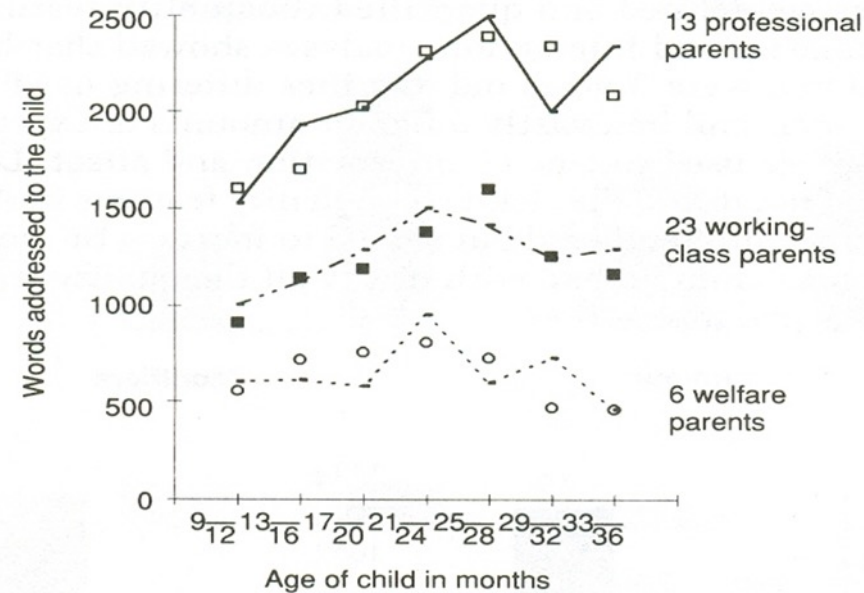

Figure 7. Average number of words addressed to the child by parents in three SES groups with the database split into halves. The horizontal axis = age of the child in months; the vertical axis = words to the child per hour. Lines connect even-numbered months; squares and circles mark odd-numbered months. Each point shows the average of 2 months; for example, the first dot on the line is the average of the two observations recorded for the even-numbered data months when the children were 10 and 12 months old. The squares and circle at the same point are the average of the two observations recorded for the odd-numbered data months when the children were 9 and 11 months old. Data are averaged for 13 professional parents (solid line, open squares), 23 working-class parents (dashed line, solid squares), and 6 welfare parents (dotted line, open circles).

Estimated
cumulative
number of words
addressed to the
child by 48 months

This is the
30 million word
gap

Figure 19. Cumulative number of words addressed to the child in 13 professional (squares), 23 working-class (plus signs), and 6 welfare families (triangles) extrapolated from birth to 12 months of age and from 37 to 48 months of child age. The linear regression line was fit to the actual average cumulative number of words addressed to the children per hour when they were 12–36 months old.

This gap in language experience has consequences for language growth

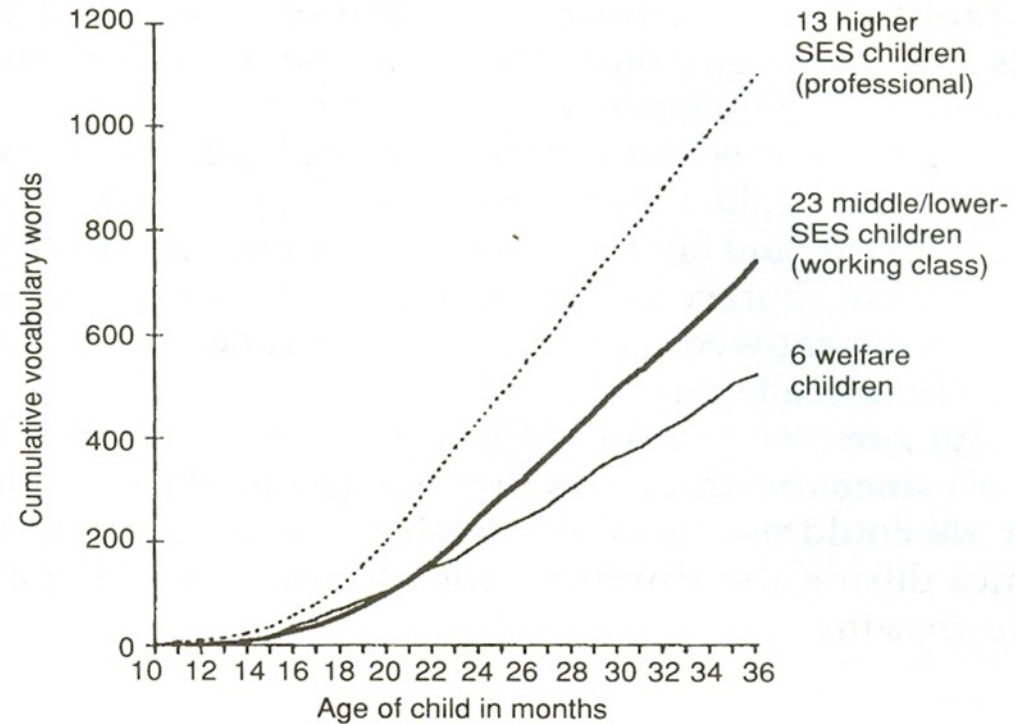

Figure 2. The widening gap we saw in the vocabulary growth of children from professional, working-class, and welfare families across their first 3 years of life. (See Appendix B for a detailed explanation of this figure.)

Evidence that quality matters: Effects of the source of language exposure

Place & Hoff (2011). Properties of dual language exposure that influence two-year-olds' bilingual proficiency.
Child Development.

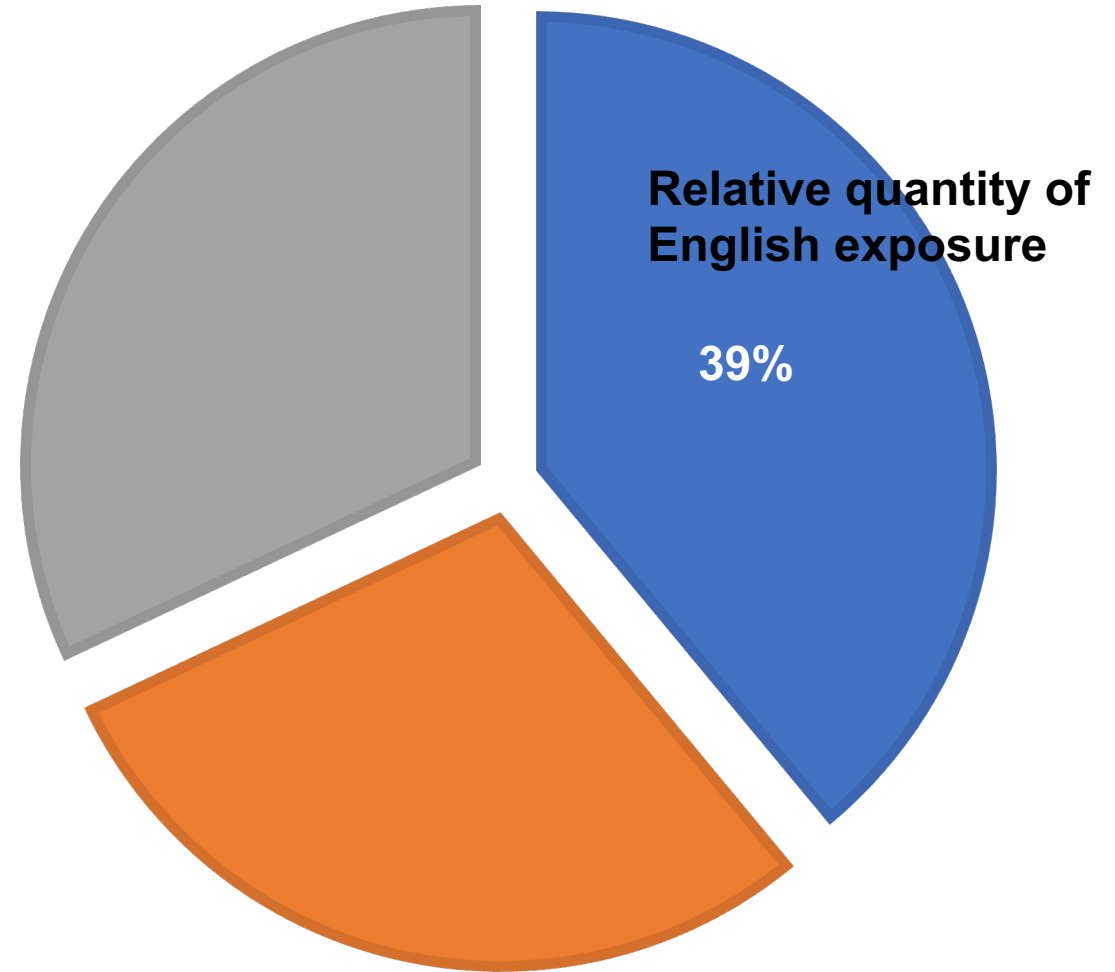
Evidence that
quality matters:
Effects of the
source of
language
exposure

**Sources of Individual Differences
in Bilingual Children's English Vocabulary Sizes**

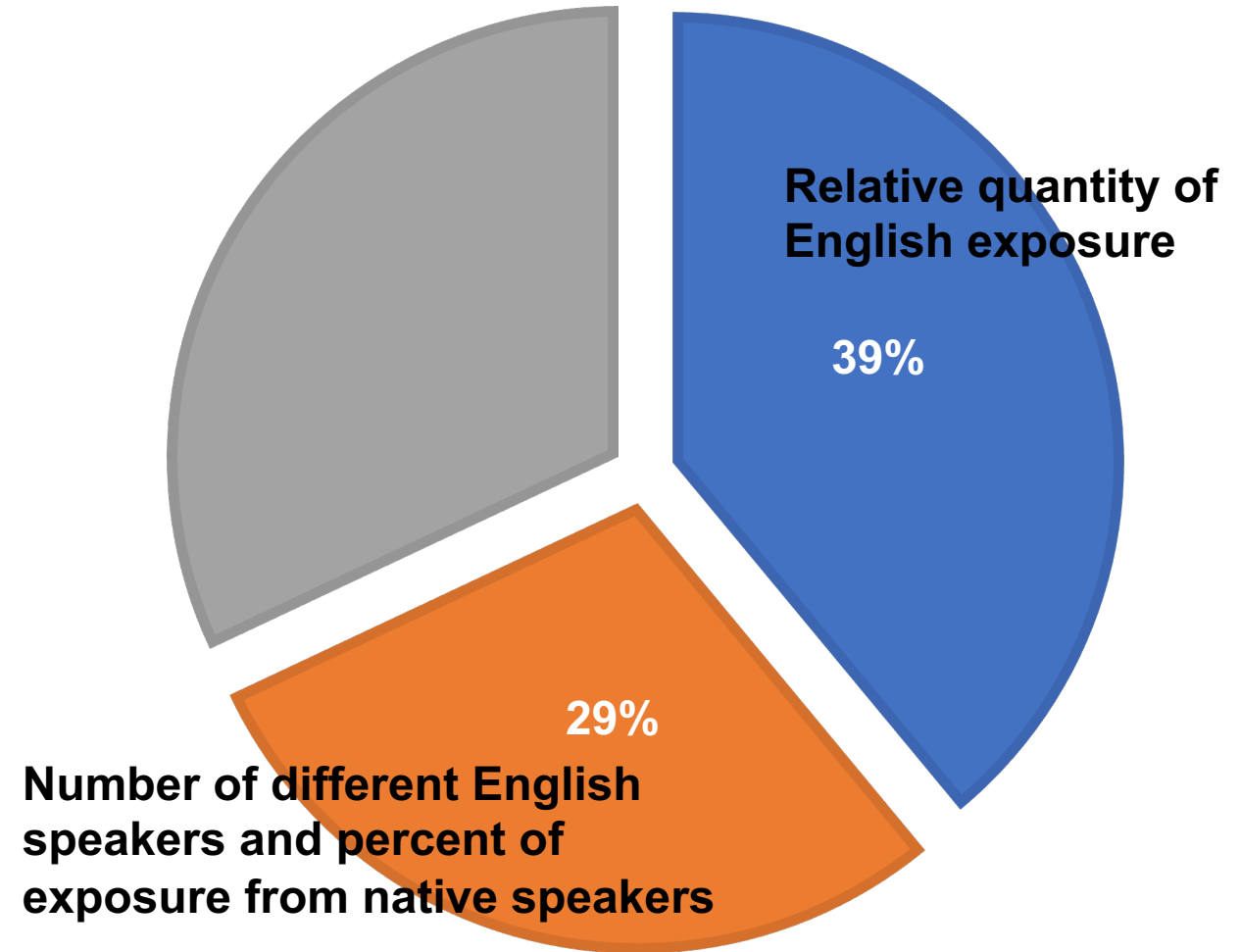
Evidence that
quality matters:
Effects of the
source of
language
exposure

**Sources of Individual Differences
in Bilingual Children's English Vocabulary Sizes**

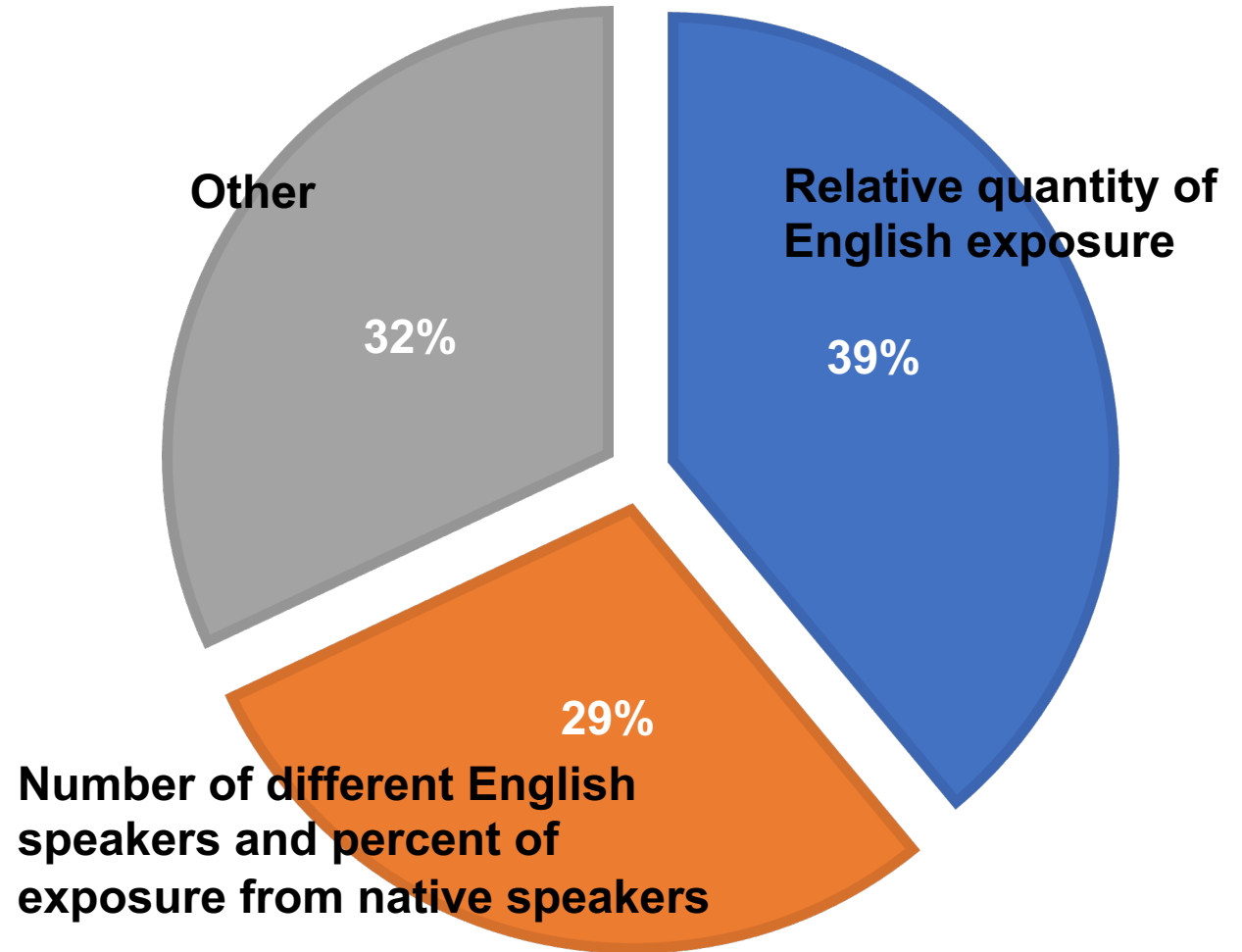
Evidence that
quality matters:
Effects of the
source of
language
exposure

**Sources of Individual Differences
in Bilingual Children's English Vocabulary Sizes**

Evidence that
quality matters:
Effects of the
source of
language
exposure

**Sources of Individual Differences
in Bilingual Children's English Vocabulary Sizes**

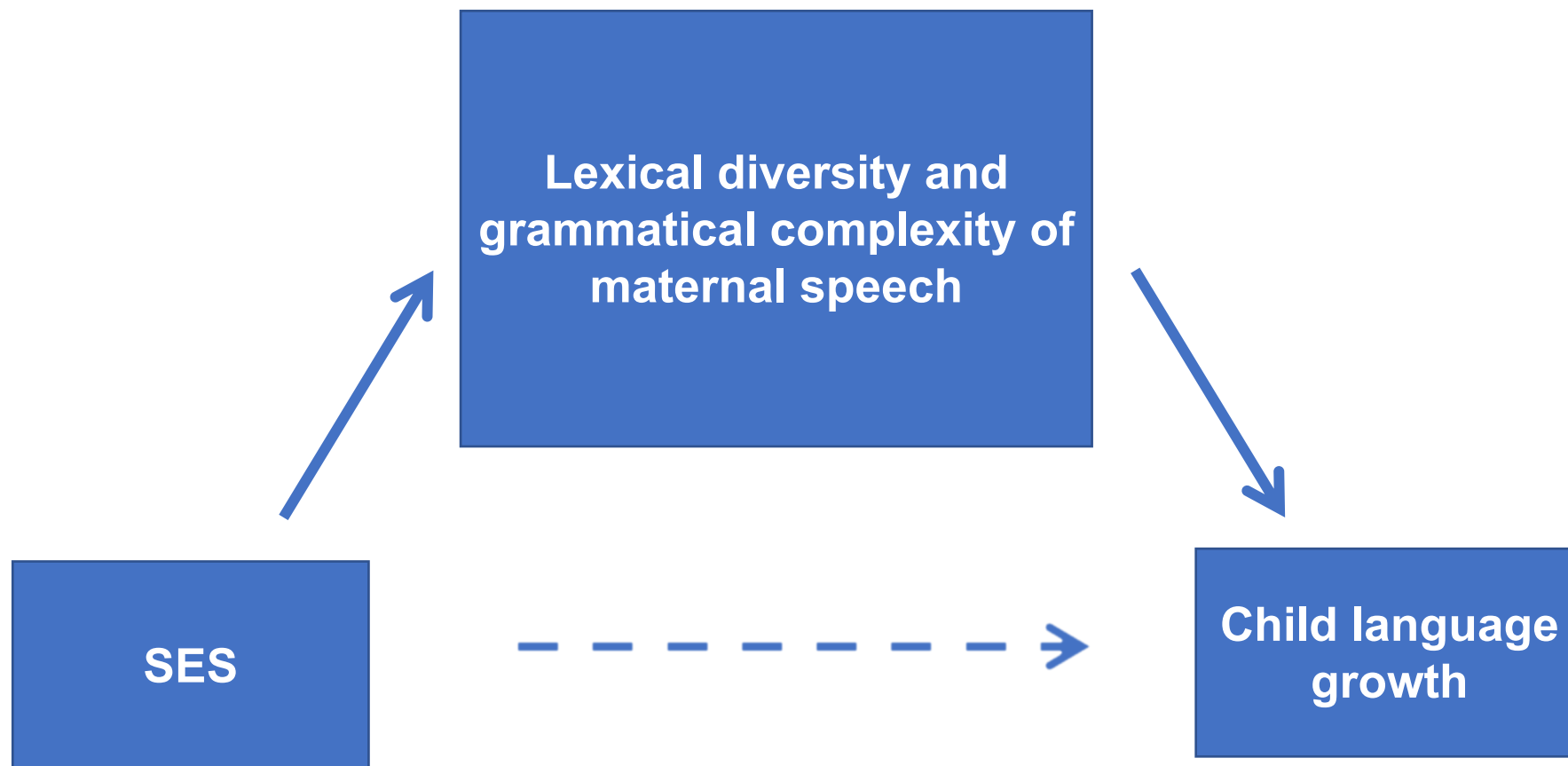

What is different about high-quality language input?

Hoff (2003). The specificity of environmental influence: Socioeconomic status affects early vocabulary development via maternal speech. *Child Development*.

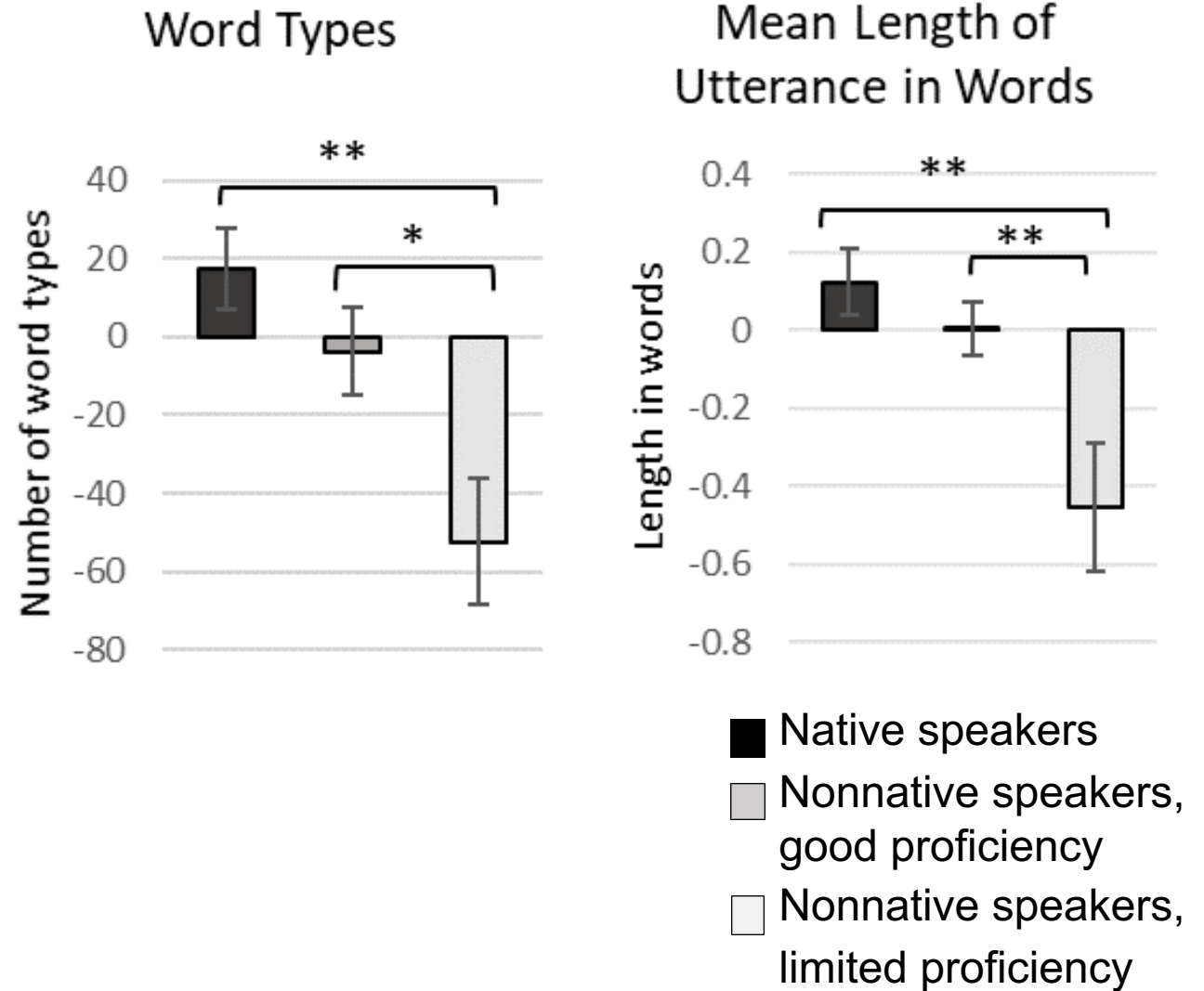
A richer language model

Does lexical
diversity and
grammatical
complexity also
explain the native
speaker effect?

Does lexical diversity and grammatical complexity also explain the native speaker effect?

Hoff, Core, & Shanks (2020). The quality of child-directed speech depends on the speaker's language proficiency. *Journal of Child Language*

So, what causes
the language
model to be
richer?

- ✓ Speaker education level (SES)
- ✓ Speaker proficiency
- The activity context

But first—
It is possible to
have high quality
conversations
anywhere,
anytime

- And language nutrition doesn't have to be perfect every minute of every day

- And language nutrition doesn't have to be perfect every minute of every day
- But it is also good for parents to engage in activities that lend themselves to higher quality language nutrition

The Aarhus group recorded parents interacting with their children in as they engaged in three different activities:

Book sharing

Reminiscing

LEGO toy play

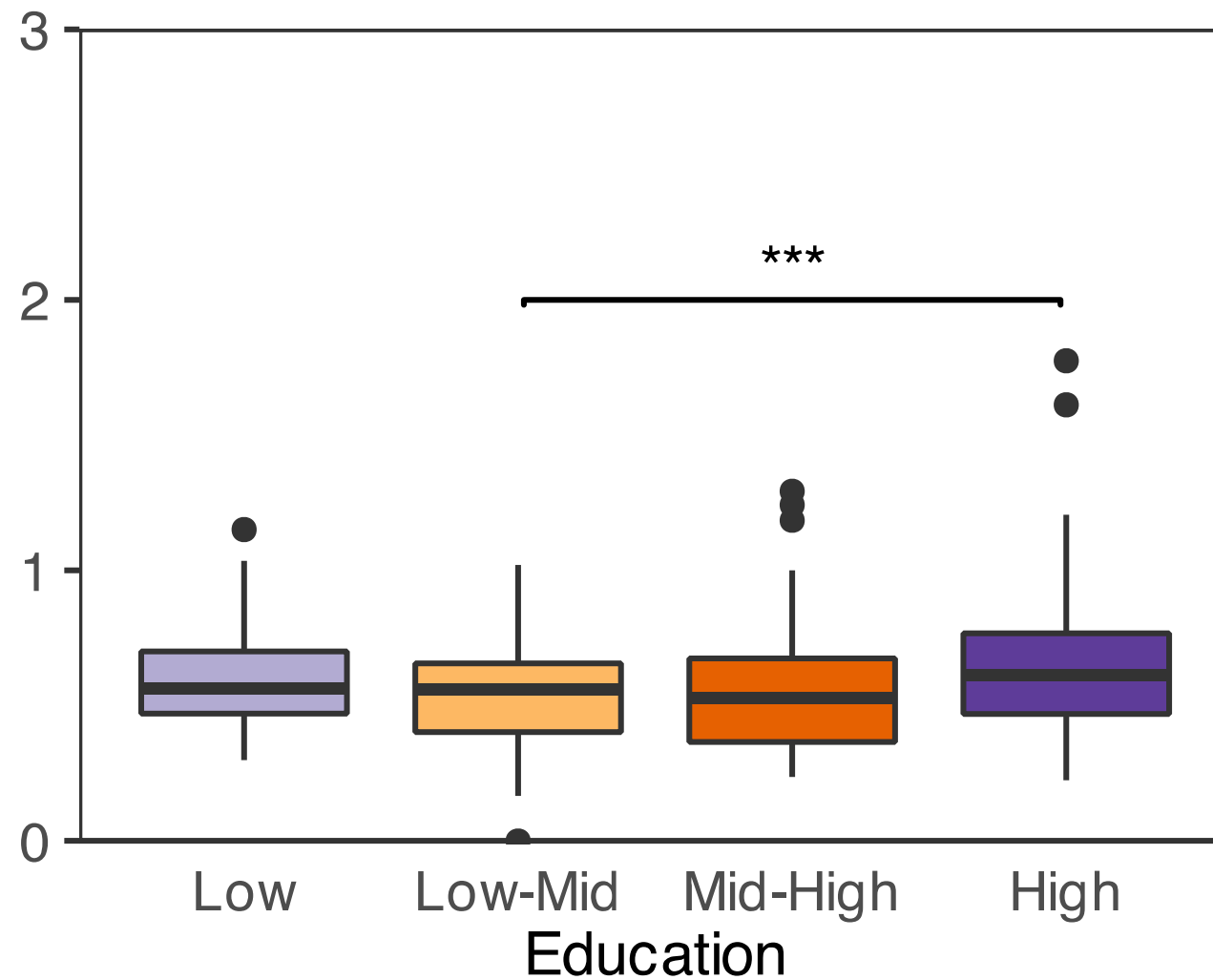
The findings

Parent education mattered

- Parents with more education provided a richer language model in their speech than parents with less education

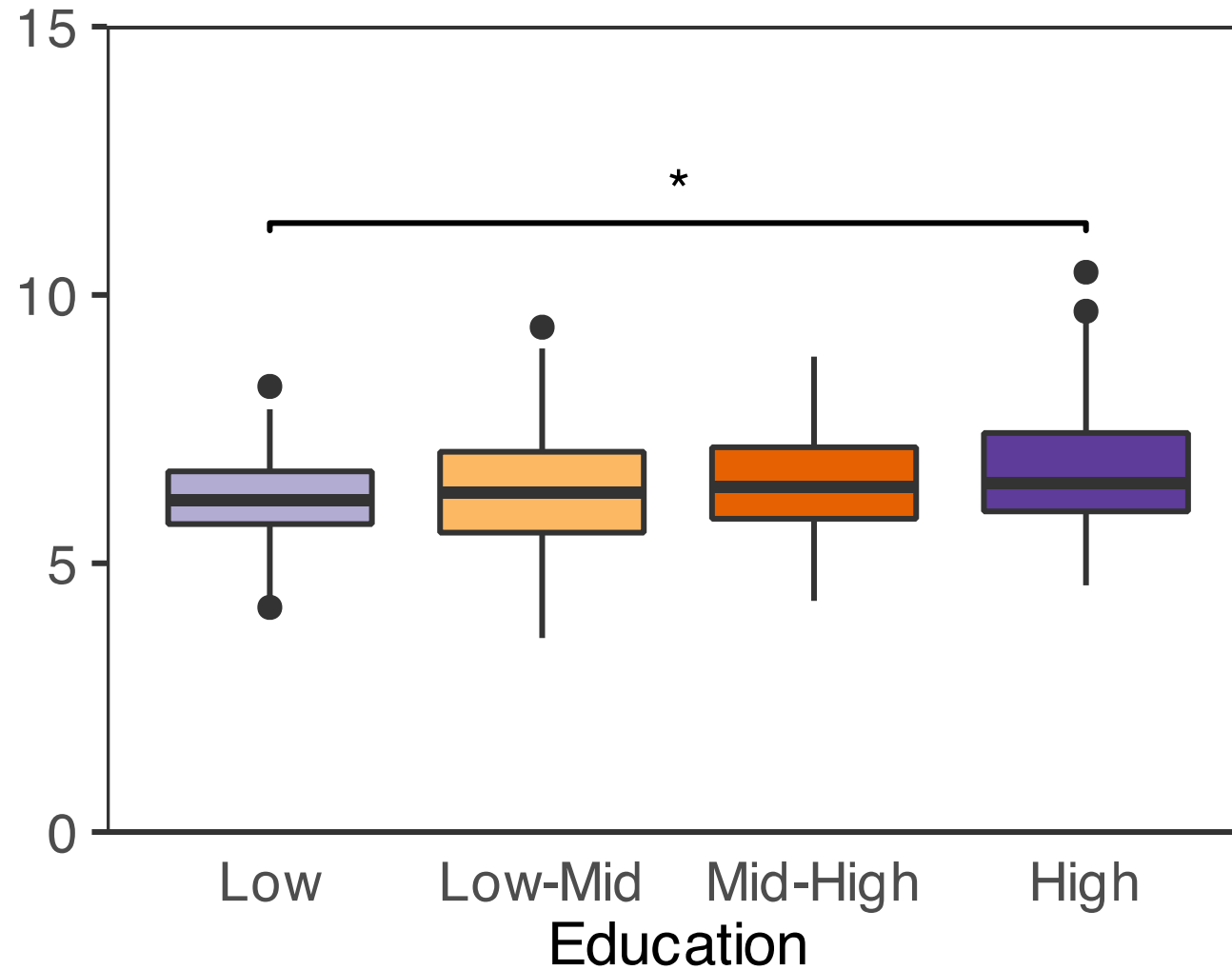
Parent labeling/utt

Main effect of Education

Parent MLUw

Main effect of Education

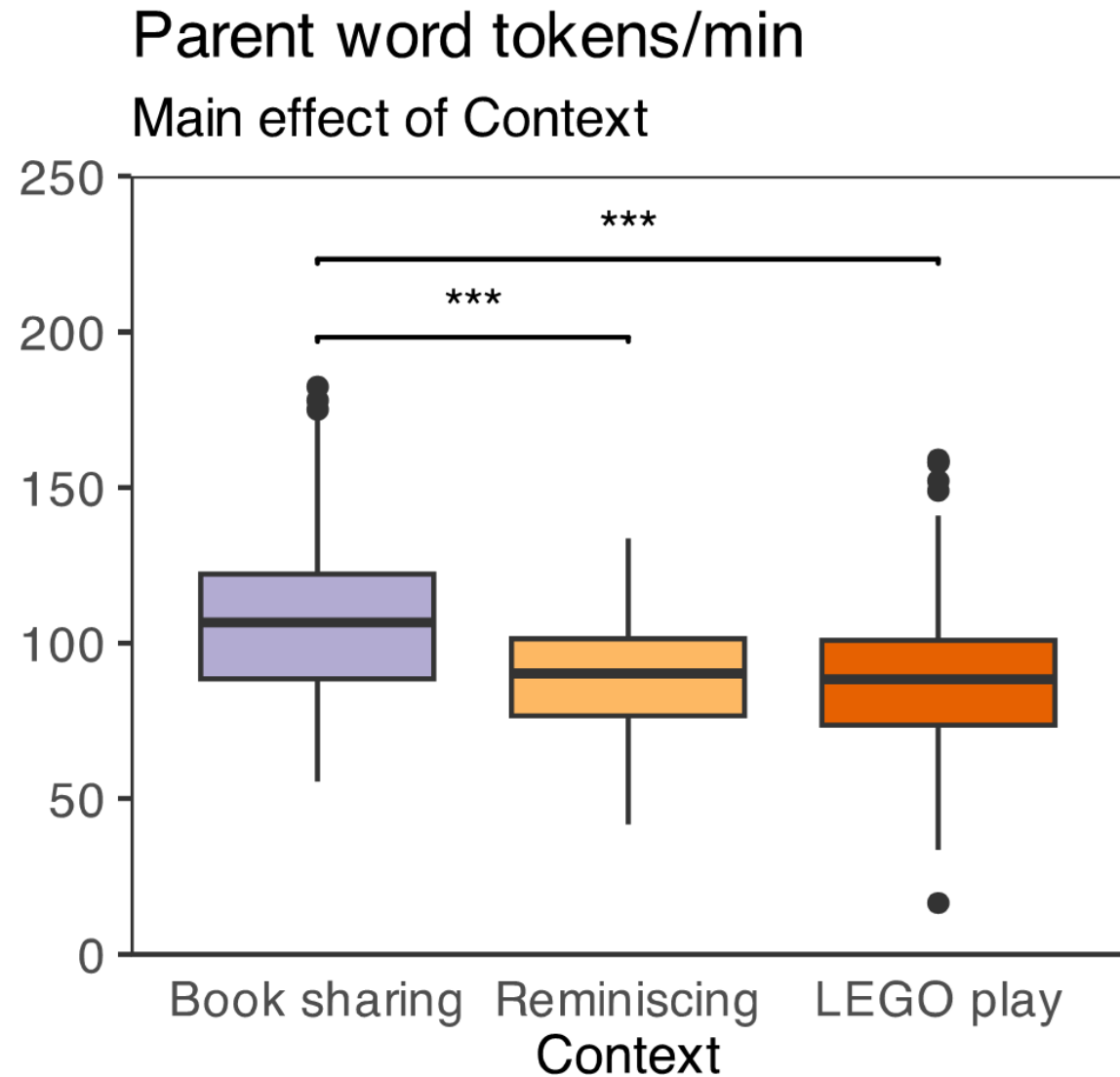

More findings

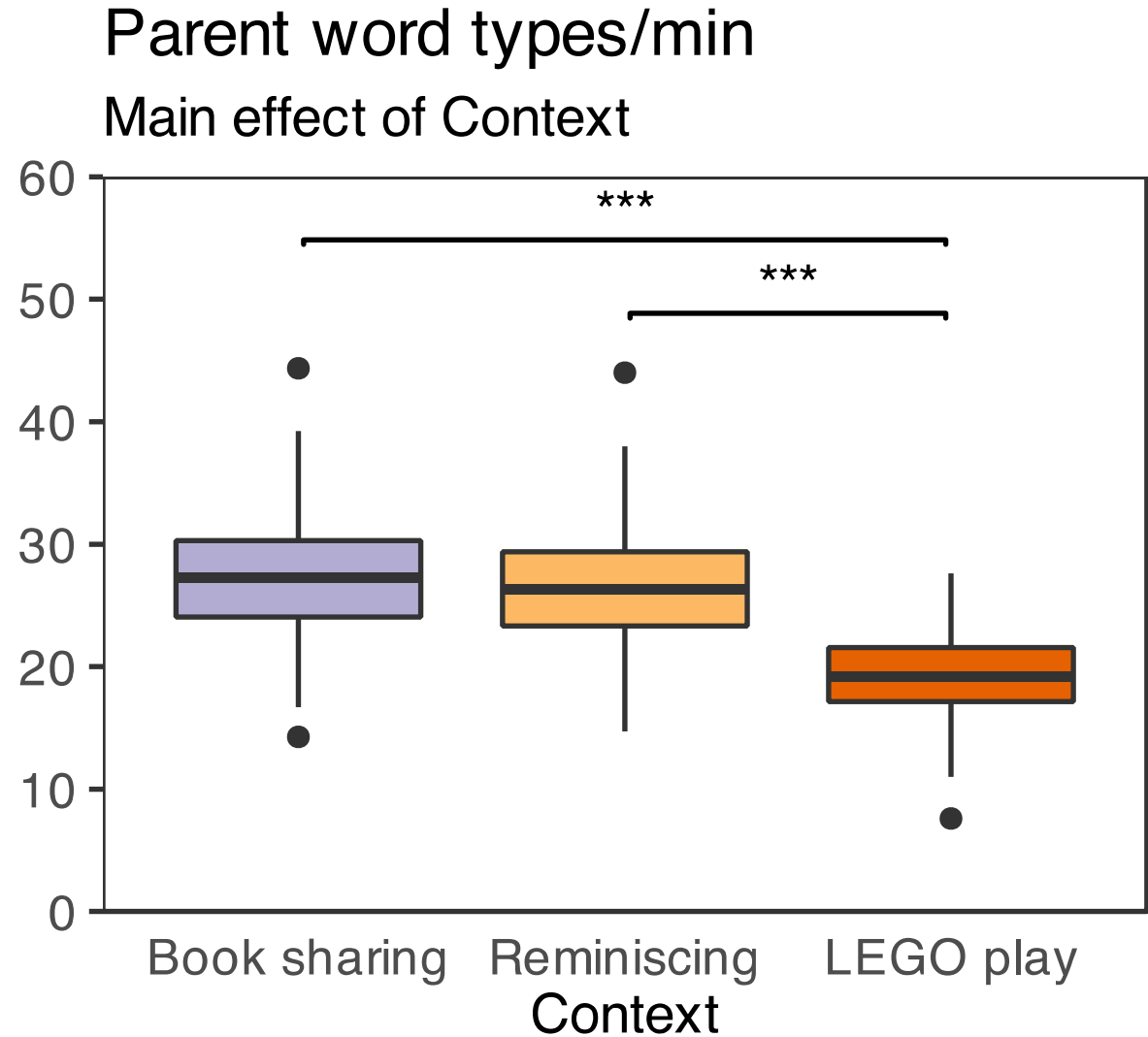
The context mattered too

- The same parents, talking to the same child, used language differently depending on the activity

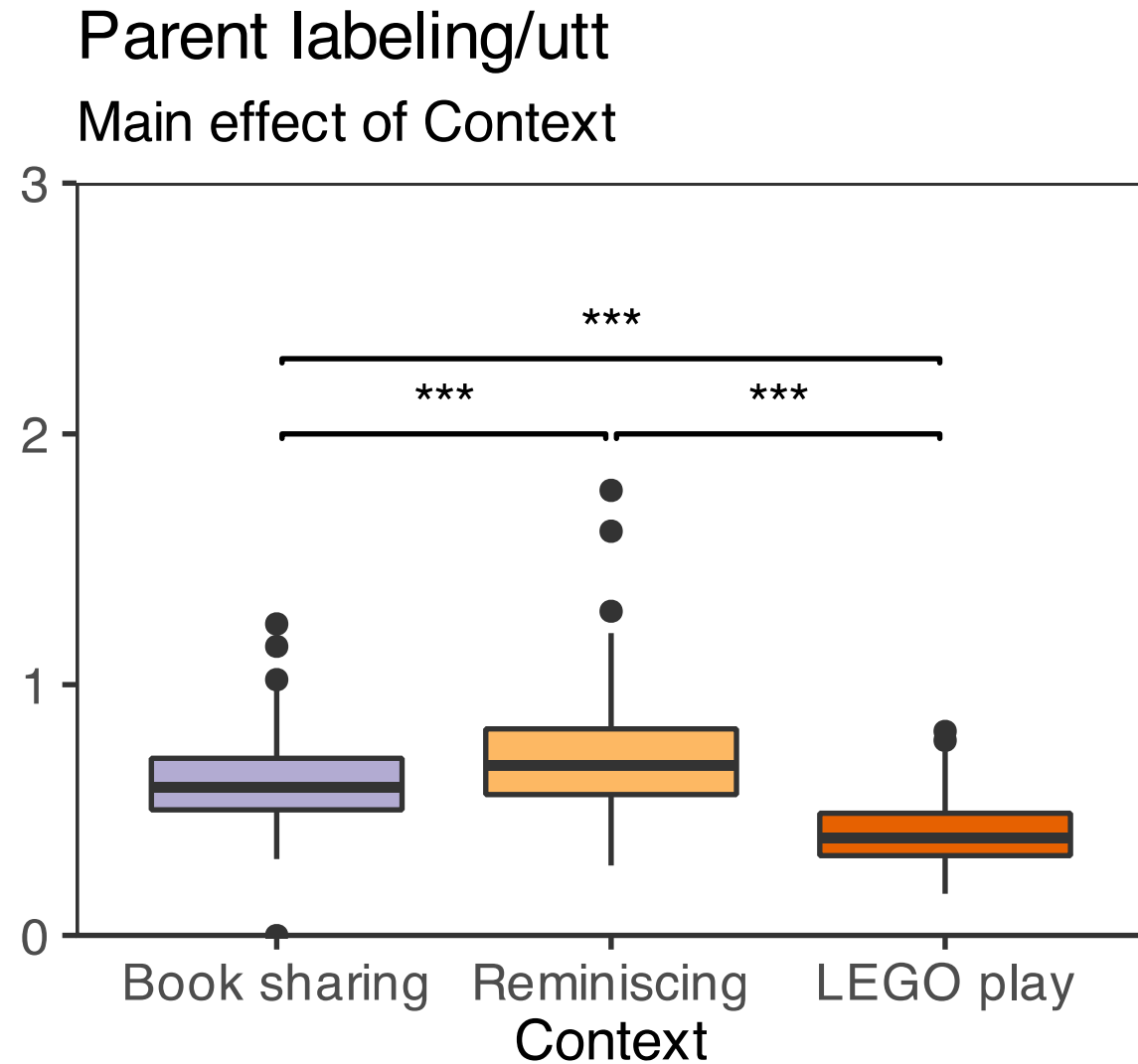
Speech in book sharing had the greatest number of words

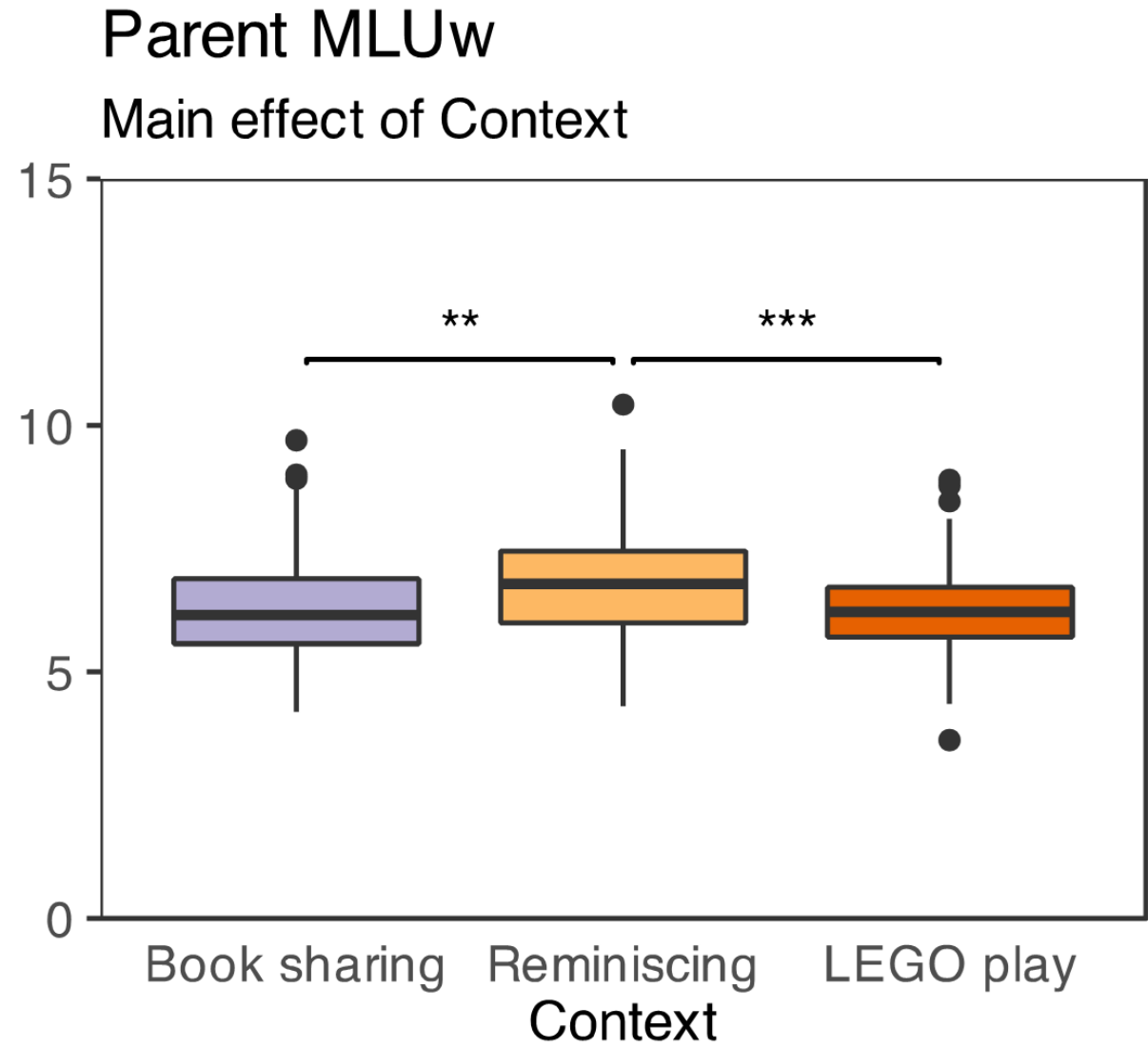
Speech in book sharing also had the greatest lexical diversity—i.e., the greatest number of different words

Speech in
reminiscing had
the greatest
number of labels
of objects and
actions

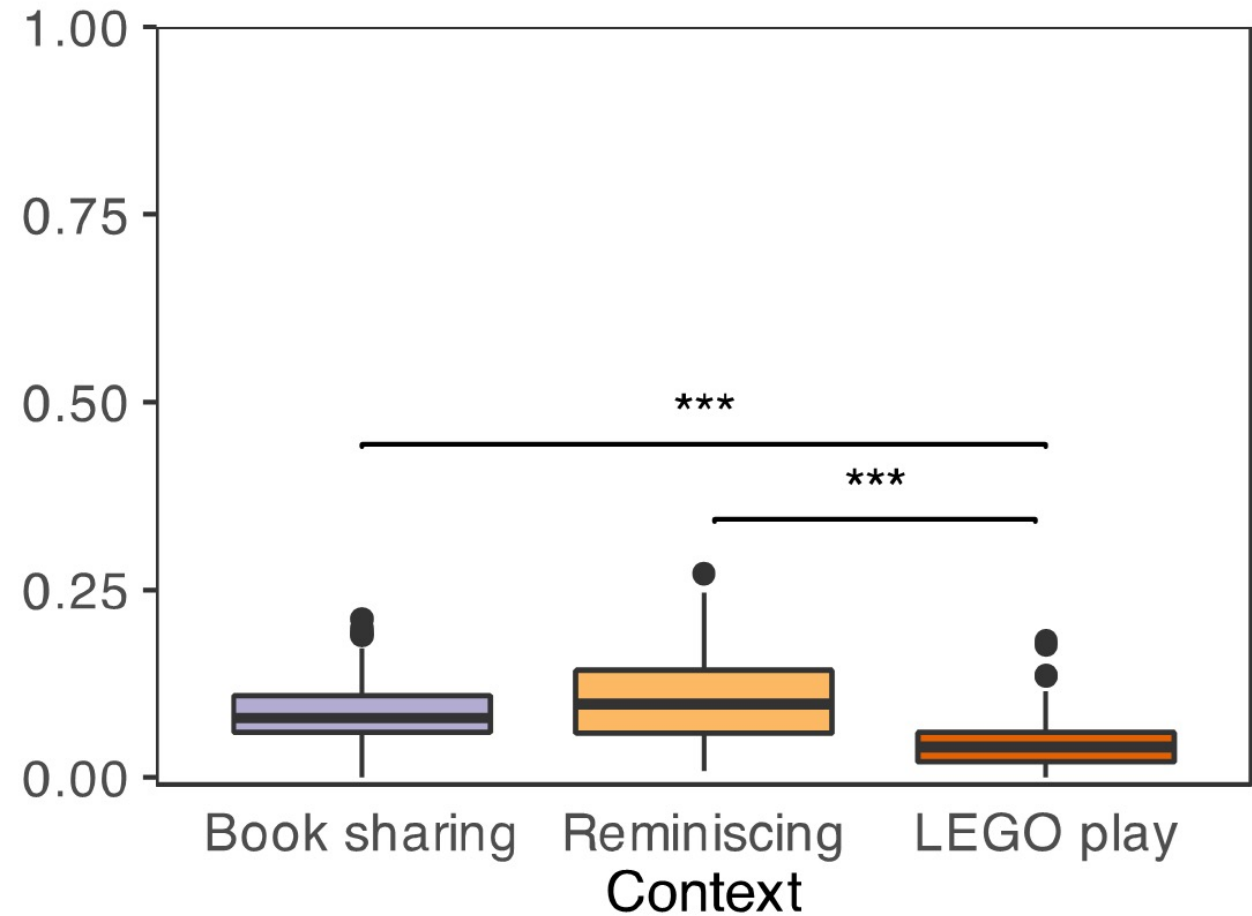
Speech in
reminiscing was
also highest in
grammatical
complexity

Speech in book sharing and reminiscing was high in question asking

Parent *what/who/where* questions/utt

Main effect of Context

Why does context matter?

Book sharing effects

- Books can be about a wider range of objects and events than the immediate context
- This is true for talk based on wordless picture books as well
- Books use a style of language that is more complex than much of everyday conversation

Why does context matter?

Reminiscing effects

- Speech is decontextualized
- It is talk about the there-and-then—as opposed to the here-and-now
- That means that the burden of communication is entirely on the language
 - words not gestures
 - nouns and verbs must clearly refer to people, objects, and actions

Toy play is not bad!

- LEGO toy play, in particular, develops spatial skills
- Pretend play develops language skills

The take home message from research findings

- Conversation with a more advanced speaker is where children learn to talk – more conversation is better than less conversation
- Adults' proficiency in their language (whether it is their first or second language) influences the quality of their speech in conversation with children
- What parents do with their children also shapes how parents talk with their children

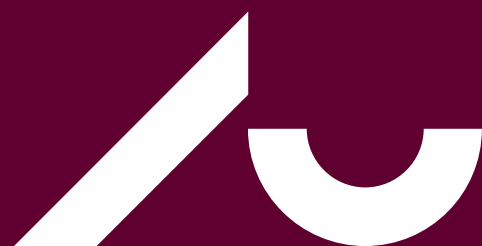

The conclusion

However it is accomplished, what matters for language development is that children get a high quantity of high-quality language nutrition

Thank you, and I'm happy to
take questions

AARHUS
UNIVERSITET

DEKONTEKSTUALISERET SPROG

HVORFOR ER DET VIGTIGT, OG HVORDAN FÅR
MAN MERE AF DET IND I HVERDAGEN?

Fabio Trecca

Seniorforsker, ph.d.

TrygFondens Børneforskningscenter og Institut for Kommunikation og Kultur,
Aarhus Universitet

INSTITUT FOR KOMMUNIKATION OG KULTUR

AARHUS UNIVERSITET

WEBINAR
23. MAJ 2024

FABIO TRECCA
SENIORFORSKER

Sprogunderstøttelse handler om voksen-barn-interaktioner af høj kvalitet

Men hvad betyder **høj kvalitet** egentligt?

A photograph of a man and two young children looking out a window. The man, on the right, is smiling and looking towards the children. The two children, on the left, are also smiling and looking out the window. The scene is warmly lit, suggesting a sunny day outside.

Se, en stor hund!

Ja, det er en rød bil!

Hvis det begynder at regne,
skal vi lige tage regntøj på

Vi havde det rigtigt sjovt
på legepladsen i går, ikke?

INSTITUT FOR KOMMUNIKATION OG KULTUR

AARHUS UNIVERSITET

WEBINAR
23. MAJ 2024

FABIO TRECCA
SENIORFORSKER

SPROGLIGT INPUT TILPASSET BARNETS UDVIKLINGSNIVEAU

Se, en stor hund!

Vi havde det rigtig sjovt på legepladsen i går, ikke?

Hvis det begynder at regne, skal vi lige tage regntøj på

Kompleksitet

KONCEPTUEL KVALITET

Kontekstbunden
snak

Lad-som-om-snak,
minder, forudsigelser

Kausale forklaringer
Ordforklaringer

Abstrakte emner
Hypoteser

SPROGLIG KVALITET

Tydelig udtale
Navngivning

Simpel
grammatik

Flere ordtyper
Længere sætninger

Avanceret ordforråd
Længere samtaler

INTERAKTIONEL KVALITET

Turtagning
Titte-bøh

Respons på gestik
Fælles opmærksomhed

Gentagelser
Svar på spørgsmål

Udvidelser
Indirekte rettelser

Rowe & Snow, 2020

Fødsel

Alder

5 år

INSTITUT FOR KOMMUNIKATION OG KULTUR

AARHUS UNIVERSITET

WEBINAR
23. MAJ 2024

FABIO TRECCA
SENIORFORSKER

HVAD ER DEKONTEKSTUALISERET SPROG?

- Sprog omhandlende ting, der ikke er til stede i de umiddelbare omgivelser
 - herunder minder, forudsigelser, forklaringer og hypotetisk tale
- **Der-og-da vs. her-og-nu**

Kategori	Definition	Eksempel
Narrativer	- Snakke om ting, der foregik tidligere - Snakke om ting, der foregår i fremtiden	- Kan du huske, hvorfor du blev ked af det i går aftes? - Nu skal lægen lige kigge ind i dine ører
Hypoteser	- Snakke om ting, der ikke findes i virkeligheden - Forestille sig, at ting er noget andet, end de er - Tillægge tanker, hensigter, følelser til genstande - Spille roller, lade som om man er en anden	- Hvordan ville verden se ud, hvis træerne ikke var der? - Nu siger vi, at det her var en dinosaurknogle - Er det ikke lidt synd for dukken at blive sparket på den måde? - Du er kongen og derfor skal du blive siddende på tronstolen indtil jeg siger, at du må rejse dig
Forklaringer	- Lave/anmode om logiske/kausale slutninger mellem objekter, begivenheder eller begreber - Lave/anmode om konklusioner/forudsigelser	- Hvis du tager to magneter og prøver at sætte dem sammen med de samme poler, skubber de hinanden væk - Hvad tror du der sker, hvis jeg putter en isterning ned i kogende vand?

Rowe, 2013

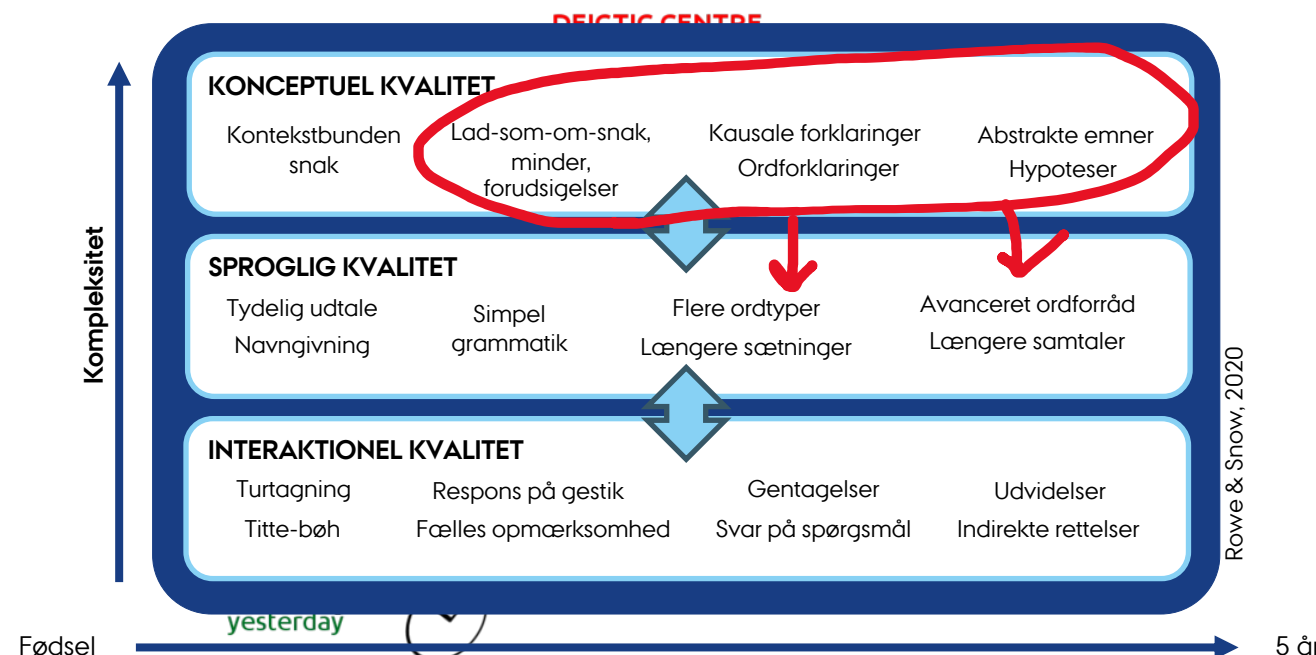
HVAD ER SÆRLIGT VED DEKONTEKSTUALISERET SPROG?

- Sproget bærer hele den kommunikative byrde selv
- Ingen deiktiske cues

→ Længere, mere grammatisk komplekse sætninger

→ Avanceret og nuanceret ordforråd

→ Høj konceptuel kvalitet

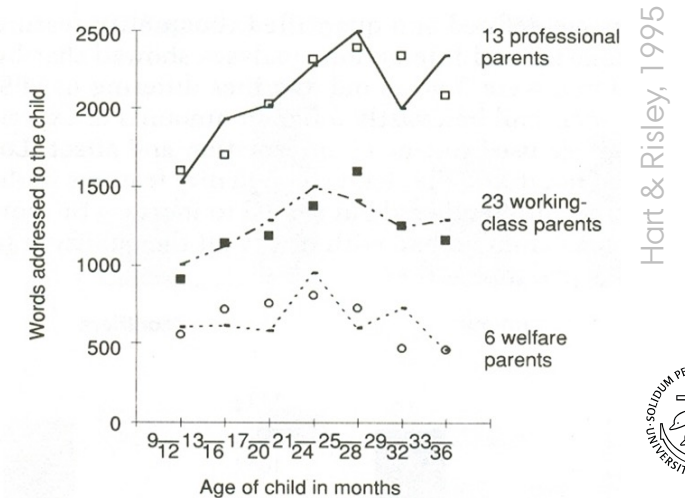
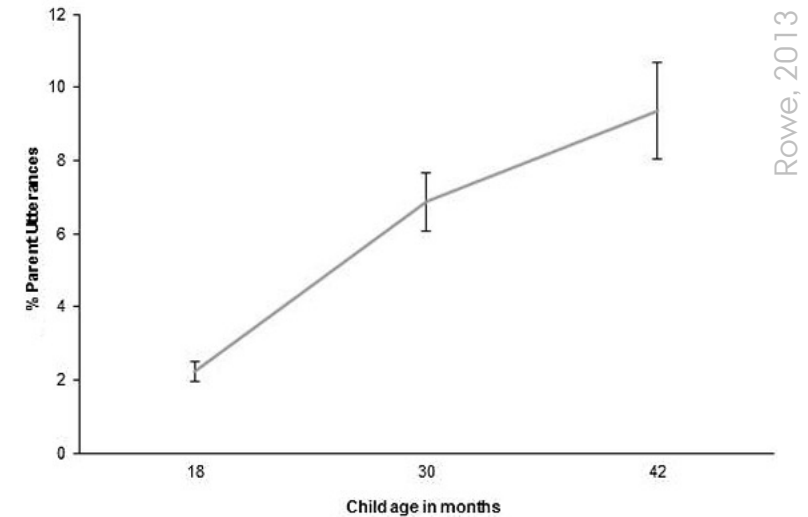
HVORFOR ER DEKONTEKSTUALISERET SPROG GODT?

- Højere eksponering for historiefortælling og kausale forklaringer ved 3-års-alderen fører til højere score på ordforrådtest 1 år senere (Rowe, 2013)
 - ... foruden den samlede mængde af sproginput!
- Hyppigere snak om tidligere fælles oplevelser hænger sammen med senere ...
 - ... bedre sprogforståelse (Reese et al., 2010)
 - ... bedre narrative færdigheder (Peterson et al., 1999)
 - ... mere nuanceret selvbiografisk hukommelse (Reese & Newcombe, 2007)
- Historiefortælling er bedre prediktor på literacy end fælles boglæsning! (Reese, 1995; Curenton et al., 2008)
 - Medmindre at man aktivt fylder på med dekontekstualiseret sprog under boglæsning

VI MANGLER VIDEN OM DEKONTEKSTUALISERET SPROG

- ... især i en dansk kontekst
- Primært undersøgt i én-til-én forælder-barn samtaler
- Forekomst/frekvens afhænger af:
 - familiens socioøkonomiske baggrund (deTemple & Tabors, 1995)
 - familiens kulturelle baggrund (Wei et al., 2020)
 - **aktivitet eller kontekst for interaktionen** (Curenton et al., 2008)
- Vælg den rigtige aktivitet, så følger dekontekstualiseret sprog med

EFFEKT AF KONTEKST/AKTIVITET

- Forskellige aktiviteter giver anledning til forskellige typer dekontekstualiseret sprog
- Nogle aktiviteter er naturligt rigere på dekontekstualiseret sprog end andre
- Mere dekontekstualiseret sprog når interaktionen ikke er **genstand-baseret** (*prop-less*)

Narrativer

Narrativer,
Forklaringer

Forklaringer

Hypoteser

EFFEKT AF KONTEKST/AKTIVITET

- Fælles boglæsning og samtaler om fælles oplevelser skaber lige gode rammer for sprogligt input af høj kvalitet, som barnet kan lære af (Hoff et al., 2024)
- Dog kan de to samtalsituationer noget forskelligt:
 - Under boglæsning bruger forældrene **større mængder sprog** og **et mere varieret ordforråd**
 - Ved samtaler om fælles oplevelser bruger forældrene et **mere komplekst sprog** og **inddrager i højere grad barnet i samtalen**

How does
reminiscing
influence speech
quality?

- It is decontextualized speech
- It is talk about the there-and-then—as opposed to the here-and-now
- That means that the burden of communication is entirely on the language
 - words not gestures
 - nouns and verbs must clearly refer to people, objects, and actions

SAMTALER I DAGLIGE RUTINER SOM EKSTRA KORT PÅ HÅNDEN

- Boglæsning er ikke *i sig selv* en god kilde til komplekst og dekontekstualiseret sprog
- Ikke alle forældre føler sig bekvem med boglæsning, og ikke alle børn får meget ud af at få læst bøger (Laursen et al., 2022)

FÅ MERE DEKONTEKSTUALISERET SPROG IND I HVERDAGEN

“Således er det **vigtigt at opfordre forældre til at bruge dekontekstualiseret sprog**, da dette har potentiale for at styrke børns ordforråd [...] såvel som børns egne narrative færdigheder og læseforståelse, som tidligere forskning har vist.

Det er vigtigt for forældre, pædagogisk personale og andre praktikere at forstå, at **førskolebørn godt kan håndtere denne type udfordrende samtale**, og at der findes enkle måder at inddrage børn i samtaler med dekontekstualiseret sprog på.”

Rowe, 2013, s. 192

FÅ MERE DEKONTEKSTUALISERET SPROG IND I HVERDAGEN

Fra Rowe, 2013: (OBS: ikke udtømmende liste)

- 1) Dyrk rolleleg/symbolsk leg/“lad-som-om”-leg
- 2) Indarbejd narrativer og forklaringer i daglige rutiner (f.eks. ved måltider)
- 3) Gør dig umage med at svare, når dit barn stiller et *hvorfor*-spørgsmål
- 4) Snak om ting, I har oplevet sammen (“Kan du huske, da vi...?”) og opfordr barnet til at fylde på med detaljer
- 5) Snak om fremtidige begivenheder og opfordr barnet til at komme med bud på, hvad der skal ske (“Hvad skal vi lave, når mormor kommer på besøg?”)
- 6) Indarbejd mere dekontekstualiseret sprog i fælles boglæsning

FÅ MERE DEKONTEKSTUALISERET SPROG IND I HVERDAGEN

Markører for kontekstualiseret sprog

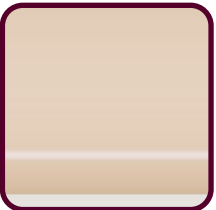
Bogrelaterede

- Henviser til elementer i bogen, f.eks. vha. labeling
- *"Se, hundehvalpen er ked af det"*

Printrelaterede

- Henviser til bogstaver, titel, forfatter og andre elementer af tryk
- *"Kan du gætte hvad der står her?"*

Transaktionelle

- Holder samtalen/interaktionen kørende
- *"Det er rigtigt! Skal vi læse videre?"*

Markører for dekontekstualiseret sprog

Tekst-til-liv

- Knytter elementer fra bogen til barnets liv
- *"Du har også sådan en grøn t-shirt, ikke?"*

Forklarende

- Definerer, klassificerer og sammenligner
- *"En tomat er faktisk en frugt, ikke en grøntsag"*

Fortolkende

- Forudsiger, kommenterer, spørger ind, ræsonnerer
- *"Hvorfor tror du at hundehvalpen er ked af det?"*

DET KORTE AF DET LANGE

- Kvalitet i voksen-barn interaktioner kan kvantificeres på forskellige niveauer
 - det interaktionelle, det sproglige, det konceptuelle
- Dekontekstualiseret sprog er den vigtigste komponent på det konceptuelle niveau
- Børn, der hører meget dekontekstualiseret sprog, får bedre sproglige og kommunikative færdigheder senere hen, foruden den samlede mængde af sproginput
- Der er flere hverdagskontekster og -rutiner, der giver anledning til brugen af dekontekstualiseret sprog:
 - rolleleg, historiefortælling, samtaler om fælles oplevelser, mv.
 - investér i disse aktiviteter, så følger dekontekstualiseret sprog med
- Fælles boglæsning er ikke i sig selv en god kilde til dekontekstualiseret sprog
- MEN: man kan indarbejde mere dekontekstualiseret sprog i boglæsning ved at:
 - Lave koblinger til barnets liv, forklare begreber, anmode om forudsigelser og ræsonnement mv.

Har du spørgsmål? Vil du høre mere?

Send en e-mail til fabio@cc.au.dk
eller find mig på LinkedIn

**AARHUS
UNIVERSITET**